

BILTEN

*Svjetovima rahmet si
poklon Rabba Svevišnjeg
Ummetu si nagrada
HEJ MUBAREK RAMAZAN*

INFORMATIVNE NOVINE ISLAMSKJE ZAJEDNICE BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ
MART 2024. / SHA'BAN 1445. H.G.

55

- 3 Uvodnik
- 4 Aktivnosti iz Zajednice
- 19 Duhovnost

“Moto ovogodišnjeg ramazana je „Naša sigurnost je u džematu“.

Iskoristimo zato džemat, ali dajmo i vlastiti doprinos da naš džemat bude što bolji.

Poštovana braćo i sestre!

Stiže nam ramazani šerif. Zahvalni smo dragom Bogu što nam je omogućio da još jednom dočekamo najdražeg gosta. Zamolimo Gospodara svih svjetova, da nam podari zdravlje i druge uvjete da osjetimo sve blagodati ovog lijepog mjeseca.

Moto ovogodišnjeg ramazana je „Naša sigurnost je u džematu“.

Iskoristimo zato džemat, ali dajmo i vlastiti doprinos da naš džemat bude što bolji.

Braćo i sestre!

Nalazimo se u još jednoj izbornoj godini. Ove godine su lokalni izbori u Bosni i Hercegovini. Prilika je to da još jednom preispitamo naš odnos prema Domovini.

Ovi izbori su možda posljednja šansa da grad Srebrenicu iščupamo iz ralja negatora genocida, a drugim gradovima u RS-u pomognemo da što veći broj Bošnjaka uđe lokalne parlamente i na taj način vratimo poljuljano dostojanstvo našem narodu.

Da bismo u tome uspjeli, potrebno je da provjerimo stanje naših dokumenata iz Bosne i Hercegovine. Ukoliko ima onih čiji su dokumenti istekli, ili ih možda poslije rata

nisu obnovili, veoma je važno da narednih nekoliko mjeseci iskoriste i izvade lične karte.

Posebno je značajno da svi oni koji su rođeni u nekoj opštini današnjeg RS-a, a trenutno imaju prebivalište u Federaciji, da odu u svoju opštinu i tamo izvade ličnu kartu. Već je rečeno koliko je ovo važno za grad Srebrenicu.

A nakon što se raspišu izbori, potrebno je da se i registramo, a onda u oktobru i glasamo. Stravična je činjenica kako se malo naših ljudi iz Švedske registriralo na prošlim općim izborima u Bosni i Hercegovini, a još poraznija da gotovo polovina registriranih nije glasala.

Dragi Bošnjaci!

Ovaj apel nije poziv da glasate za neku stranku. Pravo odabira stranke je vaše i niko nema pravo da se u to miješa, međutim, pitanje je ima li iko od nas pravo da, nakon što nam je učinjen genocid, ne izađe na izbore...

Esselamu alejkum i ramazan mubarek!

IDRIZ-EF. KARAMAN
GLAVNI IMAM

AKTIVNOSTI IZ DŽEMATA I ZAJEDNICE

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI

Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini na sjednici održanoj 5. marta 2024. godine u Sarajevu izdvojio je dodatnih 787.000 KM za pomoć narodu Gaze.

Uz navedena odobrena sredstva ukupna pomoć Islamske zajednice tom području iznosi 3.556.000 KM.

(Preporod.info)

FOND BEJTUL-MAL: DODIJELJENO 200 STIPENDIJA UČENICIMA I STUDENTIMA

Ured za društvenu brigu Rijaseta Islamske zajednice (IZ) u Bosni i Hercegovini danas je u Gazi Husrev-begovoj biblioteci u Sarajevu organizirao svečanu dodjelu stipendija iz Fonda Bejtul-mal Islamske zajednice za 200 učenika i studenata.

Svečanosti dodjele stipendija je prisustvovao reisul-ulema Islamske zajednice Husein-ef. Kavazović, te je u obraćanju prisutnim naglasio da je ovo veliki dan kako za Islamsku zajednicu, tako i za studente.

Za nas je velik jer svjedočimo da izvršavamo svoju dužnost, ulažemo u budućnost svoje zemlje i svog naroda. Oni koji to ne čine nemaju budućnost.

Vi ste naša budućnost i nadamo se da će ona biti svijetla i prosperitetna s nama. Vaš zadatak je da dobro učite i da se osposobite, ali i da se moralno uzdignete, kako biste primjereno služili svojoj domovini i kulturi.

Na tom putu ćete nailaziti na prepreke, suočavati se s izazovima, padati i ustajati, ali ako budete dovoljno osposobljeni, moralno izgrađeni i uporni u radu, postići ćete ciljeve, ako Bog da - kazao je reisul-ulema.

Podsjetio je da su sredstva za stipendije izdvojili vjernici, dobri i čestiti, bez ličnog interesa, draga srca, s nadom da će im biti primljeno kod Boga.

- Prema tome, dobijate čistu, halal-imovinu, a halal-imovina otvara puteve mnogom dobru, pa i samoj dovi. To vam je dobra pretpostavka za uspjeh na oba svijeta, zato je, dragi učenici i studenti, iskoristite. Želimo da svojim načinom života i svojim radom oplemenite prostor i vrijeme u kojem ćete djelovati, i da svoju zastavu, zastavu svoje zemlje, podignete visoko da se viori.. Time će vaši roditelji i vaš narod biti ponosni na vas, a i sami ćete biti ponosni na sebe - poručio je reisul-ulema, te čestitao svim dobitnicima.

Rukovodilac Ureda za društvenu brigu Ibrahim Malanović naveo je da su stipendije dodijeljene za 120 studenata, 50 učenika srednjih škola i 30 studenata i učenika sa poteškoćama u razvoju. Pored ovih stipendija,

dodao je, Rijaset Islamske zajednice će dodijeliti još 23 stipendije za učenika generacije medresa i gimnazija Islamske zajednice, 10 za studente i učenike fakulteta i Medrese u Novom Pazaru i 10 stipendija za djecu koja su smještena u Dnevnom centru Potočari sa područja Srebrenice.

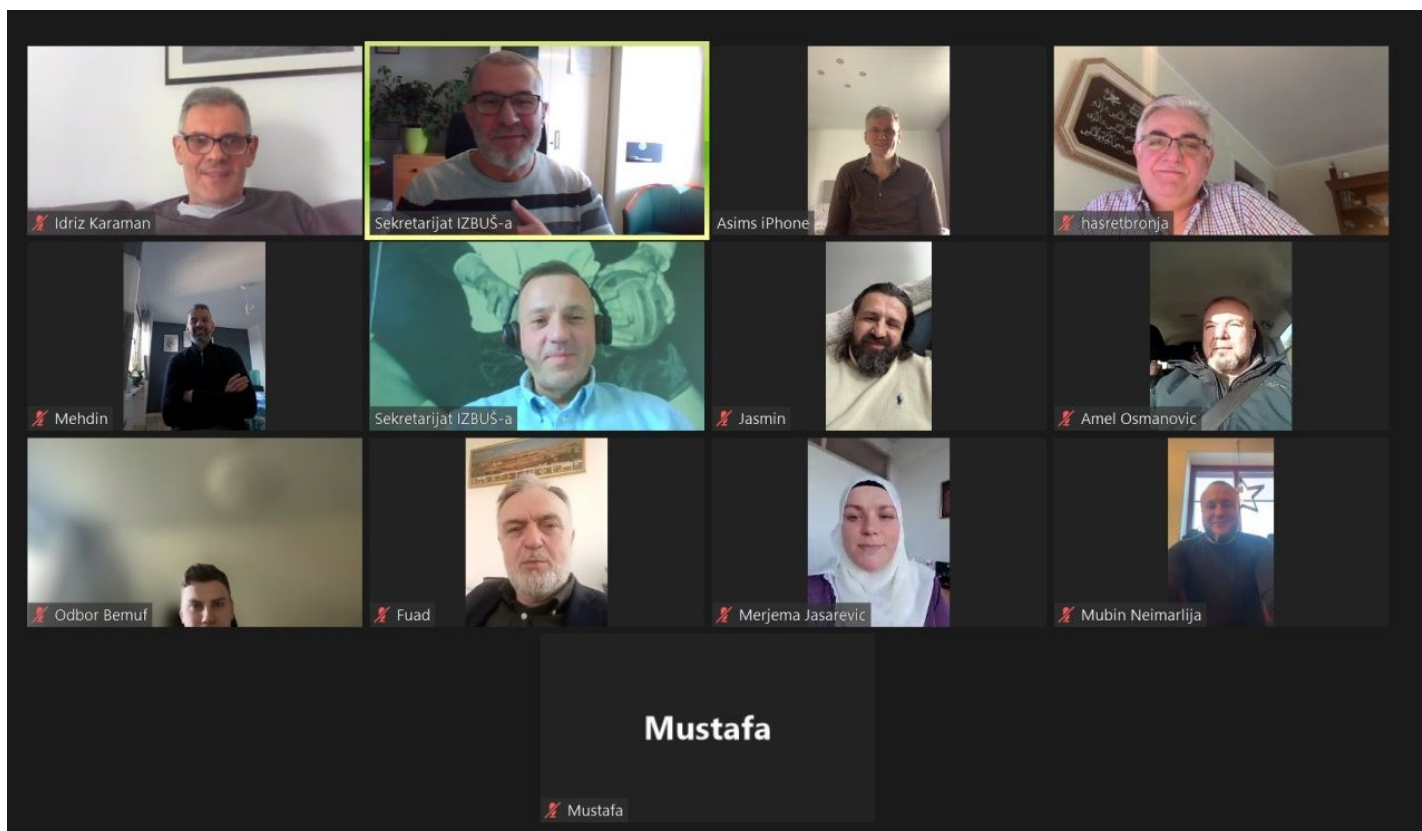
- Budite svjesni da, potpisujući ovaj ugovor, preuzimate emanet da marljivo učite, kao sinovi i kćeri svojim roditeljima dobročinstvom uzvratite, svoju vjeru djelima živite, tradiciju svoji predaka očuvate, a svoju zemlju našu Bosnu od dušmana sačuvate i u emanet svojim potomcima u boljem stanju ostavite.

Očekujemo da budete uzori drugima i da na najbolji način predstavljate svoju domovinu i svoj narod, i gdje god da hodili za sobom ostavljate tragove dobra. Vjerujemo da ćete, svako u svom segment djelovanja, nesebično doprinositi društvu, i da ćete sutra vi biti od onih koji će pomagati i podržavati druge na njihovom putu stjecanja znanja. Budite otvorenih srca, budite dobri i plemeniti prema svakom - poručio je dobitnicima stipendija Ibrahim-ef. Malanović.

Također, on je zahvalio svim muslimanima i muslimankama iz našeg naroda koji svake godine izdvajaju zekat i sadekatul-fitr u Bejtul-mal, s čistom namjerom.

Cijeli tekst na: www.islamskazajednica.ba

ODRŽANA SJEDNICA IZVRŠNOG ODBORA IZBUŠ-A

U subotu, 3. februara 2024. godine, održana je online sjednica Izvršnog odbora Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj. Na sjednici, kojoj je u prvom njenom dijelu prisustvovao i predsjednik Skupštine g. Jasmin Fočo, razmatrani su i usvojeni skupštinski materijali, koji će se blagovremeno uputiti zastupnicima Skupštine i džematima IZBUŠ-a. Osim toga, dogovoreni su tehnički detalji Skupštine. Kao što je ranije odlučeno, Skupština će se održati 9. marta 2024., a na sjednici je prihvaćena ponuda Džemata Göteborg da bude domaćin Skupštini. U nastavku sjednice Izvršni odbor je razmatrao nekoliko drugih pitanja i pristiglu poštu, te u skladu sa svojim ovlastima donio nekoliko odluka.

Sjednica je završena učenjem dove.

I.K.

U JÖNKÖPINGU ODRŽAN PREDRAMAZANSKI SEMINAR ZA IMAME IZBUŠ-A I SKUPŠTINA UDRUŽENJA ILMIJJE

BOSNIJAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

U ponedjeljak, 4. marta 2024. godine, održan je predramazanski seminar za imame Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj. Na seminaru su predstavljeni zaključci sa predramazanskog savjetovanja za muftije i glavne imame IZ u BiH, koji je održan u Sarajevu 7. februara 2024., te date smjernice za organizaciju ramazanskih aktivnosti u našim džematima.

U centralnom dijelu seminara imam Džemata Stockholm hafiz Ahmed-ef. Bukvić održao je sjajno predavanje na temu „Neke metode u učenju Kur`ana napamet“.

Nakon seminara održana je i Skupština Udruženja ilmijske Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj, na kojoj su predstavljeni izvještaji za proteklu godinu, kao i plan rada i budžet za tekuću.

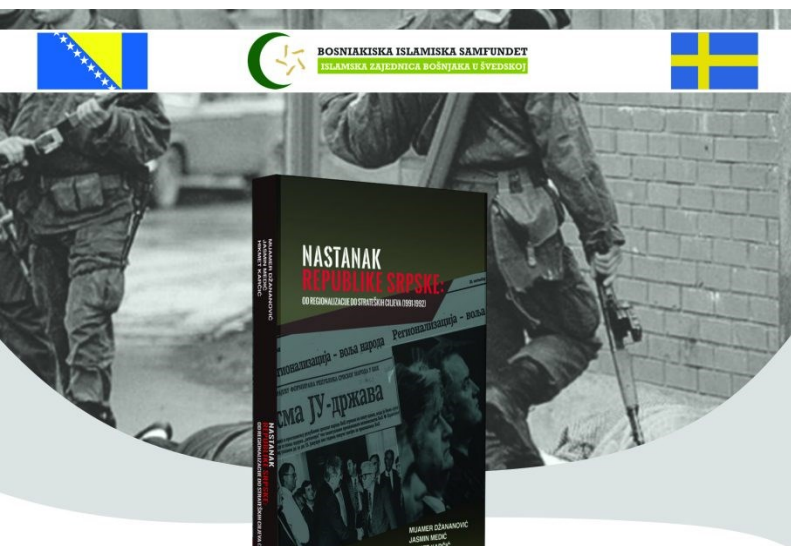
Izabrani su i organi Udruženja na mandatni period od dvije godine. Na čelu Udruženja ostaje Suad-ef. Kazaferović. (I.K.)

U DŽEMATIMA ISLAMSKE ZAJEDNICE BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ DOSTOJNO OBILJEŽEN DAN NEZAVISNOSTI

Proteklog vikenda u džematima Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj obilježen je Dan nezavisnosti Bosne i Hercegovine.

Ovim povodom specijalni gosti iz Domovine bili sjajni mladi intelektualci sa Univerziteta u Sarajevu dr. Muamer Džananović, dr. Jasmin Medić i dr. Hikmet Karčić. Oni su u petnaest džemata IZBUŠ-a održali zapažena predavanja i predstavili izvanrednu knjigu „NASTANAK REPUBLIKE SRPSKE: od regionalizacije do strateških ciljeva (1991-1992)“.

I.K.

Pozivamo Vas na promociju knjige

NASTANAK REPUBLIKE SRPSKE

Koautori: dr. sc. Muamer Džananović, dr. sc. Jasmin Medić, dr. sc. Hikmet Karčić

Petak, 1. mart

Malmö, Ystad vägen 42, 19:00 sati
Halmstad, Gesällgatan 2 A, 19:00 sati
Stockholm, Frodevägen 8, 19:00 sati

Subota, 2. mart

Helsingborg, Bjäregatan 10, 13:00 sati
Värnamo, Boagatan, (gula huset), 19:00 sati
Västerås, Rittargatan 4, 12:30 sati
Örebro, Karlslundsgatan 81, 19:00 sati
Göteborg, Generalsgatan 5, 12:30 sati
Borås, Teknikgatan 8, 19:00 sati

Nedjelja, 3. mart

Norrköping, Norra Promenaden 125, 12:30 sati
Linköping, Magasintorget 3, 19:00 sati
Skövde, Gamla Karstorsvägen 2, 12:30 sati
Trollhättan, Gjutmästaregatan 1, 19:00 sati
Landskrona, Engelbrektsgatan 5, 12:30 sati
Trelleborg, Hedvägen 172, 19:00 sati

Ponedjeljak, 4. mart

Göteborg, Göteborgs Litteraturhus, Heurlins Plats 1, 18:30 sati

Slike sa promocija u Geteborgu i Örebro.

DŽEMAT GETEBORG: RAMAZAN, RADOST SRCA MOGA

SEMINAR ZA ŽENE 24. 02.2024.

U organizaciji naših vrijednih i aktivnih sestara iz džemata Geteborg, organizovan je seminar za žene 24.02.2024 godine pod nazivom "Ramazan, radost srca moga".

Na ovom vrlo uspješnom seminaru prisustvovalo je preko 150 naših vrijednih džematliki iz Geteborga. Odmah poslije podne namaza počeo je program. Naravno, ovo druženje je počelo kao i svako dobro djelo koje muslimani započinju s bismillom i odlomkom iz Kur'ana kako bi Allah spustio svoju milost na taj skup a mualima Sabaheta Salkanović je proučila jedan odlomak iz Časnog Kur'ana.

Prvi se obratio imam džemata Geteborg Fuad ef. Čolić koji je poselamio sve prisutne žene i zaželio im srdačnu dobrodošlicu. Fuad efendija je pohvalio žene zbog njihovog smisla za druženje i odličnu organizaciju. Historija nas uči da su i žene sahabijke bile vrijedne i podnijele veliku žrtvu za islam i muslimane a primjer prve žene šehida, Sumejje i njene žrtve na Allahovom putu će se spominjati do Sudnjeg dana.

Razlog i povod ovog lijepog druženja je kako na najljepši način dočekati i ispostiti mjesec Ramazan, doista poseban mjesec, mjesec

Allahovog rahmeta i magfireta. Kao što rekoše naše vrijedne voditeljice i mualime Amila Elkasović i Sabaheta Salkanović da nahranimo naša srca i napojimo naše duše.

Ove vrijedne džematliki su imale priliku da ugoste posebnu gošću koja je došla iz naše Krajine iz našeg herojskog Bihaća da uveliča ovaj skup i da podijeli nešto od znanja koje je godinama stjecala na različitim školama i univerzitetima. Dr Kanita Dedić je otvorila seminar i održala prvo predavanje na temu: "Utjecaj ramazanskog posta na ljudski organizam".

Ko je zapravo Dr Kanita Dedić?

Dr. Kanita Dedić je specijalistica medicinske mikrobiologije sa parazitologijom. Završila je Medresu "Džemaludin ef. Čaušević" U Cazinu 1997. godine, nakon čega je upisala Medicinski fakultet Univerziteta u Sarajevu. Edukaciju za porodičnog doktora uspješno je okončala tokom rada u Domu zdravlja Bihać u periodu od 2005. do 2010. godine. Specijalizaciju iz medicinske mikrobiologije je uspješno završila 2013. godine. U Kantonalnoj bolnici Bihać radila je punih 10 godina, pri čemu je 5 godina obavljala dužnost načelnika mikrobiološkog laboratorija. Godine 2021., otvorila je privatnu zdravstvenu ustanovu pod nazivom "Dijagnostika dr. Dedić", gdje obavlja funkciju direktorice. Takođe, 16 godina je radila kao auditorica Agencije za halal standard. U Bihaću je aktivna u ženskoj organizaciji "Iskre", horu Iskre, te kroz Odjel za brak i porodicu IZ BiH, Medžlis IZ Bihać, na raznim aktivnostima vezanim za promicanje vrijednosti islama. Supruga je i majka dvoje djece..

Usvom nadahnutom govoru Kanita nas je podsjetila da post mjeseca ramazana predstavlja priliku za duhovni preporod ali i preventivni godišnji detoks cijelog organizma. Propisan je kao obavezan od šerijatskog punoljetstva svakom zdravom muslimanu i muslimanki sa nemjerljivim pozitivnim efektima na svaki djelić ljudske i duhovne i fizičke komponente.

Kanita nam je objasnila da organizam tokom posta za svoje funkcioniranje koristi energiju iz hrane koju uzimamo na sehuru te iz rezervi organizma, omogućujući srcu i krvnim sudovima veliko rasterećenje. Tokom posta veliko kapilarno korito probavnog trakta se zaobilazi te srce radi puno rasterećenije. Hormon gladi grelin i hormon sitosti leptin se luče optimalno, nivo glukoze se održava stabilnim a izmijenjene ćelije se eliminišu iz organizma putem autofagije. Sve ove benefite možemo osjetiti ukoliko slijedimo nekoliko osnovnih pravila u ishrani. Kanita nas savjetuje da sehur treba da bude jednostavan, sa proteinima, složenim ugljikohidratima i zdravim masnoćama. Iftar treba podijeliti na dva dijela kako bi se spriječilo prejedanje. U prvom dijelu iftara treba uzeti čašu vode, hurmu i supu, zatim klanjati akšam

namaz a onda nastaviti sa ostatkom iftara. Vodu treba uzimati u više navrata tokom noći ali ne u većim količinama odjednom. Umjereno, raznovrsno i uravnoteženo je najbolja formula. Allah dž.š. je rekao : "Jedite i pijete, ali ne pretjerujte. Allah zaista ne voli one koji pretjeruju."

Nakon Kanitinog nadahnutog predavanja, žene su imale čast da poslušaju vrlo lijepu recitaciju o ramazanu od naše vrijedne Selme Osmančević. Selma je inače vrlo aktivna u našoj omladinskoj organizaciji Bemuf Geteborg. S ovom lijepom recitacijom završio se prvi dio programa poslije kojeg su žene iskoristile vrijeme za ugodno druženje uz ručak, a odmah poslije ručka se klanjala ikindija namaz.

Nakon ikindije namaza su djevojke iz hora „Sewsen“ izvele prelijepu ilahiju “U eflaku ti si prah”.

Poslije ilahije nastupila je druga predavačica Semka Dedić. Semka Dedić je jedna od vrijednih pčelica našega džemata. Već dugi niz godina kroz mektebsku nastavu podučava našu djecu našoj lijepoj vjeri. Svršenica je Islamske pedagoške akademije u Bihaću, te pedagoškog fakulteta na geteborškom univerzitetu. Nastavnica je matematike i islamske vjeronauke.

Tema njenog predavanja je bila: "Ljubav prema Allahu dž.š." Na početku predavanja, Semka ja navela nekoliko predaja o vaznosti Ramazana. U jednom hadisu se prenosi da je Allah Uzvišeni rekao: "Svako čovjekovo djelo pripada njemu, izuzev posta! On pripada Meni i Ja posebno za njega nagrađujem!" Takođe se prenosi da je Muhammed s.a.v.s. rekao "Ko posti ramazan vjerujući i nadajući se nagradi, biće mu oprosteni grijesi koje je prethodno počinio!" kao i "Ko isposti jedan dan na Allahovom putu, Allah će njegovo lice udaljiti od Vatre koliko je sedamdeset godina hoda."

Semka je navela nekoliko znakovaljubavi prema Allahu dž.š.. Neki od tih znakova su:

- Ljubav prema Njegovom govoru
- Ljubav prema Allahovom Poslaniku Muhammedu s.a.v.s.

- Naređivanje dobra i odvrćanje od zla.
- Približavanje Allahu dobrovoljnim djelima.
- Iskreno pokajanje i napuštanje grijeha.

Po završetku Semkinog vrlo korisnog predavanja poslušali smo jednu vrlo inspirativnu

recitaciju o Ramazanu od vrlo vrijedne članice naše Bemuf organizacije Amine Saletović.

Slijedeća predavačica koja je također jedna od vrijednih članica našeg džemata Geteborg je Dženita Dedić. Dženita je svršenica Islamske pedagoške akademije u Zenici, dok je u Švedskoj studirala na geteborškom Univerzitetu za predškolskog pedagoga sa čime se danas i bavi. Isto tako aktivna je na online akademiji za pravilno učenje Kur'ana (tilavet).

Tema Dženitinog predavanja bila je "Uloga majke u imancipaciji djeteta".

Ova tema je vrlo interesantna za sve žene muslimanke koje odgajaju djecu, jer kao što reče Dženita: „Iza uspješne djece stoji svjesna majka“ Zato svjesna majka mora voditi računa šta joj djeca rade u toku dana. Svjesni smo da nam djeca puno gledaju televiziju ili igraju igrice na mobitelima. Zato nam je Dženita dala nekoliko preporuka u vezi djece i ekrana. Djeca do dvije godine trebaju izbjegavati u cijelosti izloženost digitalnim ekranima. Djeca od 2 do 10 godina mogu biti izloženi ekranima do 1 sahat dnevno a sadržaj koji se gleda trebaju roditelji kontrolisati i izbjegavati brze slike. Dok djeca preko 10 godina starosti mogu koristiti TV ili mobitel maksimalno 2 sata dnevno s tim da se s njima mora raditi paralelno na učvršćivanju samopouzdanja, integriteta i identiteta.

Ono što je vrlo važno u vezi odgoja

djece, a to nam je Dženita posebno naglasila, je da svaka majka mora biti lični primjer, jer kroz lični primjer djeca najbolje nauče. Također nemojte zaboraviti upućivati što više dove za svoju djecu ali i svu našu djecu da ih Allah uputi na pravi put a posebno u mjesecu Ramazanu. Poslije Dženitinog predavanja ponovo je zablistao hor Sewsen uz predivnu ilahiju „Ružin pupoljak“

Posljednja predavačica današnjeg vrlo uspješnog seminara bila je Jasminka Sačić. Jasminka je također vrlo aktivna džematlička koja je dala svoj doprinos džematu kao mualima u mektebskoj nastavi dugih 25 godina. Završila je osnovnu i mašinsko tehničku srednju školu u Goraždu. Zatim je završila i Islamski pedagoški fakultet u Zenici sa zvanjem profesora Islamske vjeronauke. U Švedskoj je završila pedagoški fakultet sa zvanjem nastavnik matematike, hemije, fizike i biologije a zatim magistrirala ämnesdidaktik i matematik. Trenutno radi na Pedagoškom fakultetu Univerziteta u Geteborgu kao profesorica matematike i tehničkog. Aktivna je članica džemata Geteborg od 1994. godine.

Jasminkina tema je bila „Vrijednost umre u Ramazanu“.

Ona je u uvodu svog predavanja navela hadis koji bilježi Buharija u svom Sahihu od Ibn Abbasa, radijallahu anhum, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao nekoj ženi od Ensarija:

“Šta te je spriječilo da ideš na Hadždž sa nama?”, pa je odgovorila: „Nismo imali osim dvije jahalice, pa je na jednoj putovao njen muž i njen sin, a drugu jahalicu je ostavio nama da napajamo zemlju sa njom’. Pa je rekao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: “Kada dođe Ramazan obavi Umru, zaista Umra u Ramazanu ima vrijednost Hadždža”. A u predaji kod Muslima: “Vrijednost Hadždža (obavljenog) sa mnom”.

A što se tiče značenja ovog hadisa, nema sumnje da onaj ko obavi Umru u toku 'Ramazana' da time nije sa njega spala obaveza Hadždža. Takođe, da upoređivanje Umre sa Hadždžom znači da onaj ko je obavi u Ramazanu ima nagradu poput nagrade Hadždža, s tim da se ova vrijednost Umre odnosi na veličinu sevapa a ne na vrstu dobrog djela, jer nema sumnje da je Hadždž kao vrsta djela bolji od Umre.

Jasminka je podijelila neka svoja iskustva sa obavljenih umri u toku Ramazana kako bi još neko dobio inspiraciju da posjeti časnu Kabu i tamo

posti mjesec Ramazan, iftari se u haremu Kabe zajedno sa milionima muslimana iz cijelog svijeta, te klanja namaze u haremu Kabe. Znamo da jedan namaz obavljen u Meki je vrijedniji od 100 000 namaza na nekom drugom mjestu, shodno hadisu koju prenosi Džabir r.a. od Poslanika s.a.v.s. koji je rekao: “Namaz u mojoj džamiji (u Medini) bolji je od hiljadu namaza obavljenih u drugim džamijama, a namaz u El-Mesdžidul-haramu (u Mekki, kod Kabe) bolji je od sto hiljada namaza obavljenih na drugom mjestu”.

Zato svi oni koji imaju mogućost da posjete Kabu i klanjaju bar jedan namaz neka to urade što prije. To su prilike koje ne smijemo propustiti a to vam je računica kao da ste klanjali dnevene namaze više od pedeset godina u nekom drugom mesdžidu a da ne govorimo o tome da prilikom bilo koje posjete Mekki insan klanja više namaza.

Allaha molim da u naša srca usadi ljubav prema Mekki i Medini, da ničemu drugom ne dajemo prednost nad time, da nam olakša da posjetimo Mekku i Medinu i da klanjamo makar jedan namaz u Časnom Haremu Mekke. Amin!

Na kraju, Dženita je proučila dovu, s nadom da će ovo postati tradicionalno predramazansko okupljanje Bošnjakinja u našem džematu. Takođe, izražavamo nadu da će slijedeće godine Bošnjakinje iz drugih džemata pristupiti u većem broju, uživajući u zaista izvanrednom seminaru. Kao posljednje, želimo istaći značajnu ulogu sestre Edine Bećirović, koja je neosporno doprinjela da ovaj seminar prođe u najboljoj atmosferi. Molimo Allaha da ih sve nagradi džennetom, a naš džemat u Geteborgu neka bude primjer organizacije i pozitivnih međuljudskih odnosa, ne samo u Švedskoj, već i širom Evrope. Amin!

Rašid Sačić Göteborg, 2024-02-27

GÖTEBORG

Islamska zajednica Bošnjaka u Švedskoj

HADŽ

2024.

POLAZAK

2. juni

POVRATAK

23. juni

Ovim obavještavamo zainteresirane kandidate da će Islamska zajednica Bošnjaka u Švedskoj ove godine organizirati odlazak na hadž. Preliminarni polazak je 02. juna, a povratak 23. juna 2024. Prijave se vrše isključivo na direktni link Ministarstva za hadž Saudijske Arabije: <https://hajj.nusuk.sa/>

Za registraciju potrebno je da otvorite svoj profil i ubacite tražene dokumente (kopija prve stranice pasoša i fotografija pasoškog formata sa svijetlom pozadinom, ukoliko imate bosanski pasoš potrebna je i kopija boravišne dozvole) te ispunite sve druge podatke koji se traže.

Prilikom ispunjavanja traženih podataka kao datum dolaska u Saudijsku Arabiju navedite 02.06.2024., boravak u trajanju od 21 dan i broj leta TK98. Na pitanje o vakcini odgovorite sa „DA“ a vrsta vakcine protiv „meningitisa“

Molimo vas da, nakon što vaša prijava bude verifikovana, na mejl adresu: kontakt@izb.se dostavite sljedeće: vašu mejl adresu, broj telefona, kopiju pasoša i fotografiju pasoškog

formata. U odgovoru na vaš mejl dobit ćete informaciju o uplati obaveznog depozita od 5 000 kr. na račun Agencije.

NAPOMENA:

Kompletna organizacija odlaska na hadž je digitalizirana i kandidati moraju lično obaviti cijeli proces putem digitalne platforme Ministarstva za hadž Saudijske Arabije. Veoma je važno da redovno pratite svoj profil na internetu i da postupite shodno instrukcijama koje dobijete putem svog profila. Plaćanje se vrši direktno Ministarstvu za hadž Saudijske Arabije i to veoma brzo nakon verifikacije profila.

Cijena hadža nije još određena, a vjerovatnoća će biti u visini prošlogodišnje cijene, tj. oko 110 000 kr. Molimo zainteresirane da se prijave što prije, jer je broj mjesta ograničen.

Kontakt telefoni za dodatne informacije: 0763 102 447, 0520 499 064, 0701 150 561

Broj članova po džematima

	31.12.2023	04.02.2024
Malmö	2288	2291
Stockholm	1795	1796
Göteborg	1459	1473
Orebro	1218	1228
Norrköping	1135	1136
Borås	1057	1056
Skövde	911	913
Landskrona	852	852
Västerås	753	756
Gislaved	749	749
Helsingborg	748	747
Linköping	685	686
Jönköping	630	632
Värnamo	620	627
Växjö	548	548
Trollhättan	499	499
Halmstad	482	482
Trelleborg	447	447
Vetlanda	243	243
Motala	230	231
Kalmar	219	219
Varberg	192	192
Trosa	186	186
Surte	178	178
Karlstad	126	126
Oskarshamn	30	38
Karlskoga	4	4
Ukupno	18284	18335

DUHOVNOST

ISRA I MIRADŽ: MUHAMMED, A.S. - UVIJEK S MJEROM I SMJERNO

Kada god se o njemu govori, o njemu u bilo kojem dobu života, uvijek je bio čovjek i poslanik mjere, mudrosti, milosti, ljubavi, lijepih manira i čestitosti. I tada, daleko od ljudskih očiju i uma on ostaje uzor, onakav na kakvog se ima ugledati čovječanstvo. I još jednom potvrđuje da ljudskom usponu prethodi karakter nalik njegovom, odnosno svakodnevna težnja ka tome.

Miradž je oduvijek bio zagonetniji dio Poslanikove, a.s., biografije, i fizičke i duhovne, kazali bismo. Pretendovali ili ne na rasprave da li su Isra i Miradž i fizičko i duhovno putovanje ili samo duhovno, u krajnjem zaključku preostaju, pretežno, iste predaje, pouke i poruke Muhammedovog, a.s., Noćnog putovanja i Uzdignuća do Lotosa.

Muslimanska tradicija u korpusu religijske i književne literature potvrdila je zagonetnost forme Putovanja i Uzdignuća, ali i inspirisala sav raskoš, naprimjer, stvaralačke prirode pjesnika, koji su, zahvaljujući iznimno bogatom miradžskom korpusu motiva, uspijevali da, za razliku od mnogih drugih događaja, kroz Miradž okušaju i same limite svoga talenta. Pjesnici su izlizali i lomili pera da o tome što god spjevaju, a vaizi i ulema trudili se da o tome što bolje nešto kažu.

Poslanički likovi koje je Muhammed, a.s., sreo i s njima razgovarao, njegovo druženje s Džibrilom, pojave koje su mu uprizorene te njegovo zakoračenje tamo gdje ni Džibril nije podražuju naše tanahne osjećaje, vjeru i duboki svijet mašte. Međutim, prije svega, govore nam i o prvaku među poslanicima – o prvaku među ljudima, posljednjem poslaniku, koga Allah, dželle šanuhu, u Kur'anu hvali i nudi ga čovječanstvu kao uzor.

Ka duhovnom oslobođenju

Gospodar, pošto uzdržava ovaj svijet, ne da da se rasturi sve što je stvorio, On čovjeka i razveseli, podiže ga i sokoli. Tako je Svojom milošću prema Muhammed-pejgamberu, a.s., i vascijelom ljudstvu njega obveselio putovanjem kakvom pameću ne možemo svjedočiti. Miradž je, kako nam je i poznato, došao u teškim momentima za Poslanika, a.s., neposredno prije Hidžre. I u takvoj stezi, Božijom voljom, Muhammedu, a.s., je u njegovom horizontalnom i vertikalnom putovanju, podareno olakšanje – on, čovjek od krvi i mesa, odabran od Boga da, kao takav, dostavi ljudima posljednju Objavu i pokaže im vratnice spasa, uspeo se do Krajnje granice, a potom se vratio u nizine (dunja),

najbliže onome od čega je stvoren. Samo tako je mogao istinski i do upotpunjenja govoriti o Dragom Bogu i živjeti obrazac predanosti Njemu.

N oćno putovanje do Aksaa i uvis do Lotosa, Krajnje granice, bila je počast Muhammedu, koji je, među svim pejgamberima, ponio najveće breme te je u svakom pogledu išao i gledao dalje. S mjerom. I u doba kada je Džibrila prvi put vidio i u doba kada ga je drugi put vidio. Taj njegov pogled naprijed, ka uzvišenijem, sadržan je u miradžskom putu. Prema tradiciji islama, saznajemo da je Miradž bio odgojno-obrazovnog karaktera, sami put spoznaje, oslikavanje čovjekove mogućnosti duhovnog oslobođenja i putovanja u sfere koje donose beskrajno dobro, a suštinski vode Allahu - Vladaru svih svjetova, Poznavaoću svih pojava, Gospodaru opipljivog i fizičkim čulima nedostupnog.

Znanje koje je odabrao i namaz koji je kao dar donio u ruhu putovanja i uzdignuća čime ga je Dragi Bog počastio ostat će stalni podsjetnik na Prvu objavu - imperativ učenja i namaz kao "miradž vjernika", kako nam je sam Pejgamber, a.s., poručio.

Manir Bogu predanog srca

O njegovom Putovanju govori dragi Allah u Kur'anu, između ostalog, i u suri Zvijezda, kada je riječ o koncu Uspeća, Krajnjoj granici: "(...) pogled mu nije skrenuo, nije prekoračio (...)" (53:17, BK) I u ovom ajetu prepoznavamo ličnost Muhammed-pejgambere, a.s.

Kada god se o njemu govori, o njemu u bilo kojem dobu života, uvijek je bio čovjek i poslanik mjere, mudrosti, milosti, ljubavi, lijepih manira i čestitosti. I tada, daleko od ljudskih očiju i uma on ostaje uzor, onakav na kakvog se ima ugledati čovječanstvo. I još jednom potvrđuje da ljudskom usponu prethodi karakter nalik njegovom, odnosno svakodnevna težnja ka tome.

Njegova staloženost, pribranost i uljudnost oslikana u gore citiranom ajetu, asocijativno nas navodi na pojašnjenja ljudskog ponašanja oličeno riječima bosanskog jezika. Ukratko, da bi opisao taj izvanredni manir Muhammeda, a.s. u prisustvu Vladara svijeta i ljudskih srca, bosanski čovjek bi mogao kazati: Muhammed, a.s., nije zvjerlao.

Lijepi maniri su prvenstveno ogledalo kreposti koja se postiže namjerom i trudom da čovjek odgojem i znanjem prednjači u odnosu na sebe od jučer. Takvi maniri se ne stižu čitanjem i usiljenom primjenom; oni se naprosto žive, ne bi li postali navika, ne bi li postali svakodnevnicama i prvo i pravo čovjekovo lice u odnosu prema svemu i svakome. To je lijepi ahlak. Ono što, po hadisima, upotpunjuje vjeru, preteže na vagi i uvodi ljude u Džennet.

Iznad prljavštine i nevaljalštine

Noćno putovanje i uzdignuće Muhammeda, a.s., i dalje preteže – i danas, u vremenima kada čovjek osvaja nebeske njive, posmatra “stubove stvaranja”, o zvijezdama i galaksijama govori u brojkama i ostavlja prostora u razmišljanjima o izvanzemaljskim civilizacijama. Tako je Miradž, uprkos ljudskoj nemoći da ga pojmi fizikom, ostao savršeni podsjetnik čovjeku o tome na čemu se temelji njegovo zemaljsko putovanje,

i kada probije zemlju i kada malo poskoči. U oba slučaja, Božiji kudret je veći. Za taj kudret Muhammed, a.s., je znao i kad se uspinjao i kad je do Lotosa stigao.

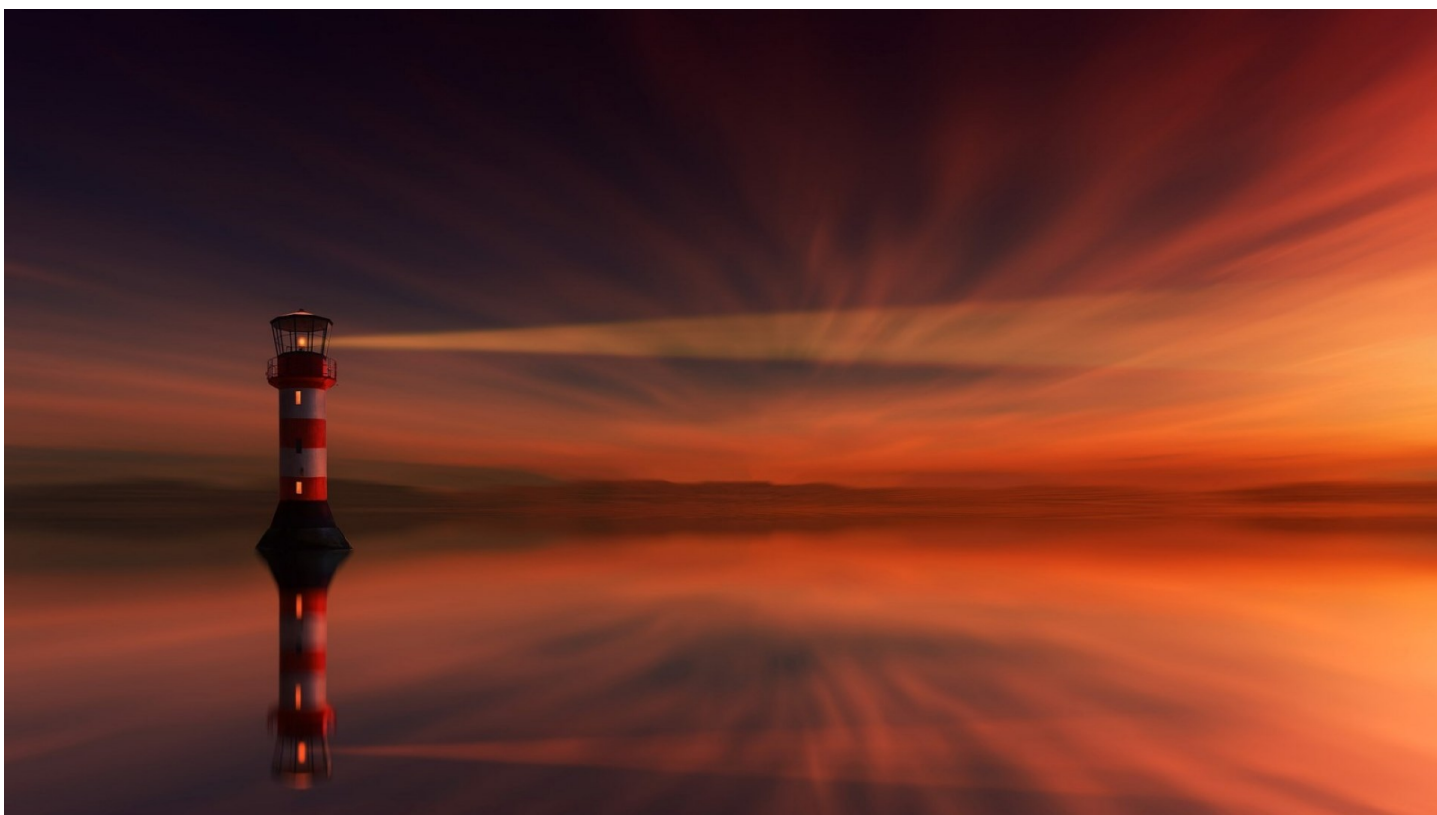
Njemu su određena znamenja pokazana, a on je, Božijim putem još prije toga krenuo – od ikre, a kur’ansko ikre nadilazi našu uobičajenu percepciju o tome da je to tek puka naredba za učenje / čitanje. Ikre je prva riječ sure Zametak, koja u svojoj cjelini budi čovjeka koji zaboravlja Svemogućeg. Nakon prvih pet ajeta u kojima se spominju glagoli i imenice, koji upućuju na učenje, znanje, Božiju svemoć i plemenitost, već sljedećim je podvučeno: “Zaista, čovjek se osili (6) kad pomisli da ne zavisi (da sebi je dovoljan)”. (7)

Stoga, i namaz, direk dina, u svojoj srži, na zemlji, ispod ili iznad, “odvraća od prljavštine (fahša’ – užasno, animalno, nepristojno, obsceno itd.) i nevaljalštine (munker – zlo, nemoral, pogrešno itd.)”, kako to čitamo u Kur’anu (29:45). I namaz, darovan nam na Miradžu, način je čišćenja vida našeg srca – istog onog vida, kojim Poslanik, a.s., ne skrenu i ne prekorači – vida koji je odao njegov plemeniti karakter – karakter predan Bogu, bez ikakvog zvjerlanja, ispod i iznad nebeskih sfera, i stalno prihvaćenog za krčag znanja. S mjerom i smjerno. Taj poslanički manir nije prestao važiti ni danas, niti bi prestao važiti sutra, kada bi čovjek zarovio neko drugo tlo iznad sebe.

Takvima će se, Božijim htijenjem, otkriti znamenja. Stoga, Miradž je poruka čovjeku da ima nade i načina da se prevale svaka kaljuža po ovoj Nižoj granici.

// H. Hasić, Preporod, februar 2024.

UMJESTO SAMOPOTVRDE - SAMOOBRAČUN

U odnosu na darove ramazana, čovjeku valja načiniti prvi korak. To nije korak od sebe već korak ka sebi ili u sebe. Zapravo, ramazan je u čovjeku

Dragi Bog čovjeku daruje mogućnost da u određenim trenucima, odnosno danima, to njegovo traženje ili doslovno „kopanje“ bude učinkovitije te da snagom Božije providnosti te darove „izbaci“ na površinu zemlje odnosno vlastitog tijela. Naravno, taj proces je prilično dug, rekli bismo i bolan. Upravo uslijed toga čovjek odbija da bišće po sebi, i radije je njegov pogled usmjeren na izvanjske horizonte koji se ispred njega pružaju.

Zanimljivo je primijetiti da izvanjskim vidom čovjek nužno vlastiti pogled na svijet reducira, budući da taj pogled ne može biti obuhvatan

(u slučaju blagoslovljenog Muhammeda jeste cjelovit, što je jedna od njegovih mu'džiza), dok, s druge strane, ukoliko čovjek iznutra motri na svijet, a da bi to bio u prilici valja mu primijetiti da je u njemu svijet sintetiziran - to će mu omogućiti cjelovitost u misaonom zahvatanju, zaštititi ga od intelektualnog ali i kulturološkog redukcionizma, te mu omogućiti da svijet promišlja na način koji je autentičan, kredibilan, kontekstualan, a pritom bez i najmanjih ideologijskih primjesa. Na taj način čovjek će izbjeći jednodimenzionalnosti ali i instrumentalizaciju uma te se jedino tako može valjano interpretativno odrediti. Ukoliko to određenje izostane, čovjek će biti podložan najrazličitijim izvankontekstualnim promišljanjima ali i misaonom zahvatanju isključivo površinski, pri čemu će se ostati u trajnom samootuđenju i duhovnom sljepilu.

LAV ILI PAS: SUOČENJE SA SOBOM

Čovjeka određuju brojna emocionalna stanja, a on ih naposljetku snagom vlastite vjere (iman) premošćuje te se iz dana u dan nastoji pozicionirati tako da njegov pogled na svijet bude obuhvatniji, a pritom emocionalno zreliji. Tako je čovjek, između ostalog, i plašljivac, i to je ono što je svakom čovjeku imanentno. No, strah od suočenja sa sobom nadilazi sve druge strahove.

Zanimljivo je da Dragi Bog u Časnoj knjizi strah (havf) i tugu (huzn) spominje u istom kontekstu, pritom ističući da ima ljudi koji će biti posve pošteđeni spomenutih osjećaja. Vjerujemo da su ljudi koji odbijaju suočiti se sa sobom i baviti se sobom u izvjesnom smislu konstantno određeni brojnim strahovima, a naposljetku i tugom uslijed izostanka konkretnog suočavanja sa svim onim što čovjeka kao tajnu Božiju stropoštava na animalnu ravan.

Dakle, to suočenje nalik je pogledu u ogledalo duše, pri čemu će se biti u prilici primijetiti sva crnina koja sprečava da do Božijeg odsjaja na čovjekovom srcu uopće i dođe. Sve to, naravno, vodi isključivo djelimičnom razumijevanju ne samo društvenih procesa nego i čovjekovog personalnog intelektualno-duhovnog hoda. Ma na koji ga način oslovljavao, i koliko god vješto određene religijske istine teorijski elaborirao odnosno artikulirao, ostat će uskraćen za jedno istinsko religijsko iskustvo.

Bez samoobračuna, čovjek konstantno prebiva na obali apstrakcije, umišljaja i puke uobrazilje, a drugu obalu (obalu ilmul-jekina, ajnul-jekina i hakkul-

jekina) samo naslućuje, čak o njoj i govori, no, ona mu ostaje suštinski nepoznata.

Rekli bismo da tradicionalni religijski autoriteti insistiraju na posve obrnutom procesu: ne treba svako znati religijske istine vješto teorijski elaborirati, niti je dužan kod sebe odnegovati apologetski odnosno dijalektički duh, ali je svako dužan sprovesti kontinuirano samopropitivanje, što bi značilo da je iskustvo, odnosno kušanje religijskih istina (zevk) ili samopotvrda dužnosti svakome, dok je, s druge strane, zalaženje u određene marginalije i katkada njihova apsolutizacija ništa drugo doli pokazatelj odsustva jednog ozbiljnijeg duhovnog (u)vida.

Čini se da ljudi posve prebivaju u analitičko-deskriptivnom (raz)umu, a da su integrirajuću snagu uma odnosno istinsko religijsko iskustvo u dobu prenaplašenog materijalizma ali i racionalizma posve zanemarili, katkada ga predstavljajući primitivnim i mitskim.

Još je Ibn Haldun u čuvenoj Mukaddimi istakao da „posjedovanje predispozicije nije isto što i ovladavanje samom stvari“, a što govori u prilog tvrdnji da se čovjek treba dobro potruditi da potencijal kojim raspolaže prevede u aktualitet, konkretno dobro, te da snagom preobražaja vlastite duše, po uzoru na blagoslovljeni personalitet pečatnog Poslanika, počne svijet motriti potpuno drugačijim očima. Hazreti Mevlana je kazao da je „pred ulazom svojim pas strašni lav“. Upravo zato je ramazan izuzetna prilika i dar vjerniku da se pozabavi sobom na jedan drugačiji način, gdje će jasno primijetiti da nije suočen s lavom nego najobičnijim psom.

OBESNAŽENJE JASTVA U DOBU SAMOISTICANJA

Da bi čovjek uopće bio u prilici da sprovodi muhasebu, on mora načiniti barem elementarne korake. Jedan od temeljnih je kontekst, odnosno društvo u kojem dominantno boravi. Ma koliko čovjek mislio da je posve imun na određene stvari te da na njega neće bitnije djelovati, s vremenom će neosjetno usvojiti određene navike i ponašanja, i pored toga što im je prethodno snažno odolijevao, budući da ljudi jedni na druge neizostavno utiču.

William C. Chittick u djelu Sufijski put ljubavi (Rumijeva duhovna učenja) u prevodu akademika Rešida Hafizovića ističe da „nijedan čin duhovne borbe nije teži od druženja s čvrstim drugovima, jer i sam pogled na njih pustoši jastvo i poništava ga“.

Čovjek u takvim okruženjima osjeća da je njegovo jastvo posve eliminisano te da posve prevladava Božija volja, no, čovjek nerado to prihvata, i obično se takvom uzlazno-spoznajnom hodu usprotivljuje, budući da je u naravi ljudskoj samoisticanje / samopotvrda. Naravno, ta samopotvrda se događa na jedan izuzetno karakterističan način, rekli bismo rudimentaran; ona je više potvrda čovjekovog jastva, a ne istinsko kušanje religijskih istina koje vode čovjekovoj svakovrsnoj uspravljenosti, ali i autentičnom smislu. Takva samopotvrda djeluje kao suštinsko samonegiranje. Nažalost, u posljednje vrijeme je i više nego primjetno da čak i religijski autoriteti osnažuju takvu vrstu diskursa u kojemu je upravo ljudsko jastvo u središtu, u odnosu na tradicionalni obrazac u kojem je cilj bio jastvo obesnažiti i njegovo djelovanje posve eliminisati.

Naravno, kulturološki kontekst predstavlja školjku u kojoj smo svi neminovno uhvaćeni, a

u dobu svakovrsnog samoisticanja, čak i vrlo agresivnog, teško je umaći jednom takvom usmjerenju.

Samoponištenje u svijetu u kojemu živimo djeluje potpuno neatraktivno, nepoželjno, budući da „čovjeka“ posve izostavlja, sklanja, kao da ga posve umrtvljuje. Tako se čini, i izvana motreno jeste tako, uslijed čega čovjek vrlo snažno odbacuje svaku moguću primisao koja ide u tom smjeru, budući da on želi da se snažno u društvu pozicionira, da bude primijećen, pritom vjerujući da religijske istine dubinom svoga bića snažno osjeća. Naravno, sklanjanje ili iščeznuće i dospjeće odnosno usksrnuće moguće je razumijevati isključivo na način na koji se to čini u tesavvufu. Uostalom, niko kao mutesavvifi i ne skreće u tolikoj mjeri pažnju na muhasebu.

U blagoslovljenom mjesecu ramazanu, čovjek treba, posebno, obratiti pažnju da ne bude prevaren, da njegova uobrazilja i najobičniji umišljaji još ne zadobiju religijsko opunomoćenje, da tačno primijeti da njegovo samoponištenje ili uklanjanje jastva njega potpuno usidruju (zanimljivo je u ovom kontekstu navesti razumijevanje kur'anske riječi 'alek akademika Enesa Karića u kojem stoji da je „dobro ovu riječ prihvatiti i kao kvalitet ljudskog bića. Čovjek je, prema Kur'anu, biće koje je u poziciji da traži permanentno ukotvljenje), te ga jednom nesvakidašnjom Božijom pažnjom i naklonošću čine izuzetno snažnim. Prethodnom njegovom nametljivošću koja se očitovala u kontinuiranoj potrebi da se izvana, a ne iznutra potvrdi, svjedočio je isključivo vlastitoj duhovnoj slabosti, ali i intelektualnoj otupjelosti.

/ prof. Enes Karić, www.preporod.com

RADOST POSTA – RADOST SUSRETA S GOSPODAROM

Ramazana, ta duhovna postojbina, metafizičko vrijeme spuštenu u ovosvjetsku bešiku, uveliko se udomaćio u našem unutarnjem i vanjskom ambijentu. Ramazan je gost, a gost nikada ne dolazi praznih ruku, već nas iz svojih prtljaga zasipa darovima – reći će to turski pjesnik i mislilac Sezai Karakoć. Ono što je iftarska trpeza u ramazanskom danu za jednog postača, to je ramazan u godišnjem kalendaru za biće vjernika.

Kako god se vjernik raduje svome iftaru kada mu se vrijeme prikuči, tako se raduje i ramazanu, jer je ramazan za vjernika metafizička trpeza s koje se hrani, poji i okrepljuje. Na ovu radost postača nas upućuje i izreka plemenitog Poslanika, alejhisselam, o dvjema radostima koje postač ima: ovosvjetskoj radosti iftara i onosvjetskoj radosti susreta s Gospodarom.

Budući da je ramazan metafizički dar koji se spušta u konture prolaznosti, muslimani širom svijeta nastoje to njegovo apstraktno utjeloviti i prikazati. Danas društvenim mrežama kolaju slike i videozapisi koji prikazuju ramazansku atmosferu s različitih merdijana islamskog svijeta. Ramazan cirkuliše i u vremenu i u prostoru. Kada je posrijedi ramazansko cirkulisanje kroz vrijeme, klasični osmanski egzegeta Kur'ana Elmalili Yazir Hamdi u svom tefsiru navodi kazivanje koje se tiče posta koji upražnjavaju kršćani. Naime, kršćanima je bilo naređeno da

poste mjesec dana, no, kako se taj mjesec dana potrefio za vrijeme žestoke vreline, bilo im je teško za postiti pa su odlučili da taj post smjeste u vrijeme ekvilibrijuma. Kao iskup za navedenu izmjenu, dodali su još deset dana posta. Međutim, ubrzo nakon toga, njihove prvake je pogodila zarazna bolest od koje su umirali. Iz straha za sebe, odlučili su dodati još deset dana posta, odnosno namiriti na pedeset. Kako im je to teško padalo, intervenisali su u način posta tako da su na ime posta upražnjavali dijetu odnosno četrdeset dana su apstinirali od mesa i masnoća.

Kako ramazan, a time i post u njemu, cirkuliše kroz godišnja doba, Karakoć će reći da je vječno mlad. Svaki ramazan je osebujan i neponovljiv u životu vjernika. Kako god godišnja doba boje ramazan, tako se i ramazan utapa u različite kolorite kulture muslimanskih naroda, pa tako ni na jednom mjestu nije isti. Budući da je religijski sadržaj, ramazan postaje u snažnoj sprezi sa kulturom u kojoj se udomaći tako da je teško razlučiti u kojoj mjeri ramazan inspiriše kulturu odnosno u kojoj mjeri se u nju utopio i s njom srodio. Pošto je vječno mlad i rudi od života, ramazan je trajna inspiracija, kako muslimanima tako i drugima te stoga ne čudi da su mnoga velika djela nastajala ili se upotpunjavala tokom ramazana, a kao takav, znao je inspirisati i druge. Sjetimo se samo zbirke pripovijetki Branislava Nušića „Ramazanske večeri“ ili pjesme koju je izdalo Bijelo dugme „Čini mi se da mjesec ramazana počinje“.

Kao što vidimo iz ovog prologa u kojem smo se dotakli kulturološkog aspekta ramazana a samim tim i posta koji je damar ramazana, islamski koncept posta je koncept radosti. Sličan koncept nalazimo i u judaizmu. Poznato je da jevreji poste na Yom kippur, a i iz izreka Poslanika, alejhisselam, saznajemo da je zatekao jevreje u Medini kako poste deseti muharrem odnosno Ašuru te na takav način izražavaju radost zbog Mojsijevog / Musāovog spasenja. Međutim, u kršćanskom diskursu post ima konotacije patnje i tuge, budući da je prema Evanđeljima po Marki, Mateju i Luki, Isus postio četrdeset dana podnoseći kušnju sotone.

Pored Isusovog posta, u Bibliji, u Knjizi o izlasku, spominje se i Mojsijev tj. Musaov, alejhisselam, post, koji je prethodio bogojavljanju u kojem je primio Deset zapovijedi. Dakle, nakon Musaovog / Mojsijevog, posta, a postoje indicije i da je poslanik Muhammed, alejhisselam, postio prije nego mu je počelo objavljivanje Časnoga Kur'ana, odnosno nakon i Mojsijevog / Musaovog i Muhammedovog,

alejhisselam, posta dolazi do bogojavljanja, odnosno do susreta njih dvojice s Bogom. Na ovom tragu, kur'anskim narativom o Isau, alejhisselam, koji negira teoriju krusifikacije, a etablira vjerovanje o Isâovom, alejhisselam, uzdignuću, dolazimo do zaključka da Isusov četrdesetodnevni post prati susret s Bogom.

Uzimajući u obzir navedeno, postavlja se pitanje šta je s drugim ljudima i njihovim susretom s Bogom, budući da je islamski credo jasan – nema više bogojavljanja. Odgovor na ovu dilemu nalazimo u hadisu spomenutom s početka ovog teksta o dvjema radostima postača. Druga radost je upravo ta radost susreta s Gospodarom, s tim da je taj susret eshatološke, onostrane prirode. Na putu do radosti susreta s Gospodarom, vjernik se ispomaže postom, pa se zbog toga raduje postu ma u kojem godišnjem periodu došao, a i post njemu baš kao što se Gospodar raduje susretu s onim koji se raduje susretu s Njim.

// www.preporod.com

MEĐUNARODNI DAN MATERNJEG JEZIKA: ODNOS PREMA LIČNOM IDENTITETU I PITANJE TOLERANCIJE PREMA DRUGIMA

MEĐUNARODNI DAN
MATERNJEG JEZIKA
21. FEBRUARA

Međunarodni dan maternjeg jezika obilježava se 21. februara, a određen je od strane UNESCO-a kao datum kada se posebna pažnja posvećuje pitanjima njegovanja jezičke i kulturne različitosti.

Ovaj dan se u svijetu se obilježava od 2000. godine, a vođenje računa o maternjem jeziku sugerira svijest o vlastitom identitetu, ali se kroz ovaj odnos nerijetko prelama i pitanje tolerancije prema drugom i drugačijem.

Približno 6.000 jezika se govori u svijetu, a prognoze lingvisti kažu da će do kraja 21. stoljeća više od polovine jezika odumrijeti. To pojašnjavaju činjenicom da se svake dvije sedmice u svijetu se ugasi po jedan jezik.

Jezik čuva njegova upotreba u razgovoru sa djecom, institucionalna podrška, vlastito pismo, te korištenje u školama i medijima.

Generalna skupština UNESCO proklamirala je 1999. godine Dan maternjeg jezika, kao sjećanje na studente koji su 21. februara 1952. godine ubijeni u Daki u Istočnom Pakistanu (Bangladešu), jer su protestovali zbog toga što njihov maternji jezik nije proglašen za zvanični.

(Preporod.info)

BANJALUČKA SERDŽADA

Čini se čudnim da je jedan izuzetno vrijedan predmet umjetničke baštine Bosne i Hercegovine, poput banjalučke serdžade, desetinama godina bio skoro u potpunosti zaboravljen, čak do te mjere da se nije znalo pouzdano kako uopće izgleda. Sva ostala bosanska umjetnost sa „pedigreom“ (poput bosanskog ćilima, anterija, demirlija ili ibrika) imala je ideju posebnosti i tradicijsku vrijednost utkanu u kolektivno memoriranje.

Štaviše, banjalučka serdžada ima dužu tradiciju od svih pobrojanih jer je rijetko koji predmet islamske umjetnosti u Bosni uredno dokumentiran prije 17. stoljeća, a upravo banjalučka serdžada seže najmanje od tog vremena. Njeno historijsko gubljenje možda se veže za elitistički karakter proizvodnje i tretmana koji je naglo stao sredinom 19. stoljeća. Poslije toga sjećanje na serdžadu u potpunosti se izgubilo budući da je sve manje primjeraka ostajalo u Bosni. Prema tome, riječ je o luksuznom predmetu koji je bio mnogo skuplji od svih drugih vrsta serdžade. Nerijetko je i posebno tretiran tako da je samo u izuzetnim prilikama korišten za molitvu, a češće kao dekoracija na zidovima.

Razlog zašto tako malo znamo o banjalučkoj serdžadi jeste činjenica da niti jedan primjerak nije pronađen u Bosni i Hercegovini. Kako je to uopće moguće?! Odgovor možda leži u, historijski gledano, ograničenoj proizvodnji pri čemu su ove serdžade rađene isključivo po narudžbi.

Drugi razlog je okrenutost izvozu ili možda stjecaj okolnosti zbog kojih su završavale van granica Bosne. U prilog prvoj tvrdnji ide i činjenica da je i u javnim i u privatnim zbirkama u svijetu sačuvan veoma mali broj primjeraka.

Kao autor ovog teksta već godinama trigram za banjalučkim serdžadama i dosad sam otkrio tek nekih tridesetak primjeraka koji se nalaze u muzejima. Koliko su rijetke govori i podatak da se spram stotina perzijskih i turskih ćilima na globalnom tržištu godišnje pojavi tek jedna ili dvije banjalučke serdžade. Danas, ali tek odnedavno, posjedujemo tri banjalučke serdžade koje su donacije stranih državljana.

Najraniji datum spominjanja banjalučke serdžade seže na kraj 17. stoljeća gdje se navodi u popisu ostavštine anadolskog beglerbega i Bošnjaka hadži Ahmed-paše. Lista stvari koje je ostavio iza sebe sastavljena je krajem 1690. godine, a među njima su navedene četiri serdžade banjalučke izrade i posebno jedna dovršena i jedna nedovršena serdžada.

Na osnovu ovoga možemo zaključiti da njena izrada najvjerojatnije seže duboko u 17. stoljeće, pa čak i ranije. Iz različitih historijskih izvora znamo da su ove serdžade bile veoma cijenjene, što je očigledno iz podataka kome su sve pripadale, kao i zbog toga što su bile višestruko skuplje od drugih sličnih proizvoda. Međutim, najveći problem je što historijat banjalučke serdžade teško možemo pratiti zbog veoma malog broja sačuvanih primjeraka, a pogotovo ne možemo znati kako je izgledala u svojim najranijim danima. S druge strane, gotovo smo sigurni da nisu izrađivane poslije 1850. godine.

Banjalučke serdžade imaju centralni mihrabski motiv sa vazom i cvijećem. To je njihov lajtmotiv koji se stalno ponavlja i po kojima su prepoznatljive. Vaze su stilizirane a cvijeće lokalno (karanfili i ruže). Na marginama (okolici) također su prikazane vaze s cvijećem, ili samo cvijeće, a u rjeđim slučajevima i arhitektura kuća. Ipak, tehnički, a donekle i estetski začeci banjalučke serdžade mogu se nazrijeti u izradi ukrašenih osmanskih vojnih tendi. S obzirom na to da je Bosna stoljećima bila vojno krajište, sasvim je logično pretpostaviti da je manufaktura vojnih šatora zbog praktičnosti transporta bila locirana barem jednim dijelom i u Bosni, i ne sasvim slučajno u Bosanskoj krajini kojoj i

gravitira sam grad Banja Luka. Osmanski sultanski vojni šatori bili su ukrašavani aplikacijama. Određeni dekorativni uzorci sa tih šatora veoma su bliski onome što možemo vidjeti na banjalučkim serdžadama, što je očito na šatoru koji se danas čuva u Vojnom muzeju u Stockholmu a koji potječe iz opsade Beča 1689. godine. Iako su na ovom primjerku cvjetni motivi veoma krupni i prilagođeni dekoraciji velikih površina, kompozicijsko grupisanje i isticanje cvjetnih buketa neminovno podsjeća na estetiku banjalučkih serdžada i, što je još važnije, sugerira na to kako su ove serdžade mogle izgledati u tom periodu.

Prema tome, način aplikacije na banjalučkim serdžadama bio je sličan onome na šatorima. Još jasniji izraz možemo vidjeti na nekim drugim tendama rađenim najvjerojatnije u drugoj polovini 18. stoljeća koje se u potpunosti poklapaju s izgledom banjalučkih serdžada tog vremena. Stilistika razvoja osmanskih vojnih tendi na neobičan ali autentičan način se odrazila na stilistiku banjalučkih serdžada s tim da su utjecaji u jednom trenutku mogli biti i obostrani.

Izvor: <https://www.bosnianexperience.com>

IN MEMORIAM - HADŽEM HAJDAREVIĆ:

U MIRU

Negdje daleko zvoni
Posljednja riječ u poruci tvojoj
SELAM!
Dignutim dlanovima prosim da,
Kad njih dvojica dođu i pitati stanu,
Lahak ti bude KELAM!

Njegov plemeniti Dah
Napusti tvoj dunjalučki prah
Uz pjesmu srca
Što himna je svemira
La ilahe illallah

Kad dušu tvoju nebesima ponesu
Nek ti vratari Njegovi
Merhaba nazovu
Radosni i oni
Što još jedna predana Milostivom
Duša
Nebeskim prostranstvima u Susret Svih
susreta
Vesela roni

Kad ponovo iz zemlje ustaneš
Neka ti Dobri društvo budu
Na tereziju kada se stane
Milostivi nek potare
Grijehe i mahane!

Jel ono bi...
Kad burno šutjesmo onomad
reče
Selma me moja čeka
Ne znam jesam li,
Al' ko da sam rek'o
Čeka,
Čeka ČOVJEKA!

Hadžemu!

*Goražde, 5. prosinac 2023. godine
Remzija Pitić*

Istaknuti bosanskohercegovački pjesnik, prozni pisac, esejist, publicist, pisac za djecu, urednik i priređivač djela drugih autora te naučni radnik u području jezika,

Hadžem Hajdarević rođen je 18. jula 1956. godine u Kruševu kod Foče. Školovao se na Popovu Mostu kod Foče (osnovna škola), te u Sarajevu (Gazi Husrevbegova medresa i studij jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu).

Objavio je 12 knjiga poezije, više pjesničkih izbora, zatim nekoliko knjiga proza, kolumni, eseja, čime se kad je u pitanju žanr ubraja u najraznorodnije savremene bosanskohercegovačke autore.

Knjige odabranih Hajdarevićevih stihova izišle su na bugarskom, francuskom, engleskom, slovenskom, poljskom i njemačkom jeziku. Prevođen je i na arapski, flamanski, mađarski, makedonski, danski, ruski, armenski, italijanski, turski, ukrajinski i druge jezike.

Na ahiret je preselio 4. decembra 2023. godine.

olimo Uzvišeneg Allaha mu podari Džennet!

PERFORMANS

O BOSNI

Eh, rođena moja! U obzorju ranog sabaha, ja vidim beskrajne daleke sjene tvoje plemenite i dobrotom ispunjene duše. Kao da uz šum plahovitih rijeka čujem otkucaje saza, zvuk harmonike i neobično lijepu pjesmu čobanina. Ti, jedna i jedina!

Krvare ti rane, Bosno moja! Ali, svejedno, mlada si i rumena kao nevjesta ispod duvaka koja skriva soju ljepotu u njedrima. I svaku ranu ti cjeliva i liječi ljepotica bosih nogu i rosom umivenih obraza, odrasla u tvome naručju, zadojena bistrim vrelom iz tvojih njedara. Stamena, kao kamen bosanski!

Dušmani su te izranjavali, najrođenija. Oskrnjali kulturnu baštinu, uništili ognjišta i iz ovih gnijezda rastjerali uplašene ptice koje se rasprhnuše po cijelom svijetu. Ali je tvoje

dostojanstvo ostalo čvrsto kao Ajvaz-dedina pećina.

Nisu mogli u tebi unistiti Bašagica, Ilhamiju, Dizdara, Ćatica i mnoštvo heroja koji su perom činili da budeš neuništiva i vječna.

Natopljena si jetimskim suzama, prekrivena šehidskim mezarjima, napunjena jecajima ožalošćenih majki, uzdasima udovica...ali sa suzama orošenog jastuka, ti podižeš glavu i prosno podrivaš u borbu protiv katila.

Kako su mogli tebe...tebe tako pitomu, krku i njenu raniti u dusu iz koje je uvijek zračio merhamet, ljubav i toplina.

Jer nigdje kao iznad tojih obronaka sunce nije imalo da ko zlato suho roji.

Nigdje kao u nanosima Jahorine, Bjelašnice snijeg nije imao toliko bjeline i čistote. Zar igdje na svijetu behar tako raskošno prosipa miris kao po širokoj avliji bosanskoj. Zar su igdje ljeta toplija, a jeseni rodnije? Zato te volim, rođena moja!

Ja i ti smo jedno jer u mom biću kuca tvoj damar. A da bi se neko volio, mora taj damar i osjetiti. Tvoj sevdah protiče mojim venama. Kada te zovnem, eho moga glasa probudi mora, planine i rijeke...Ti me privineš na grudi i čvrsto stisneš pa mi tvoj zagrijaš dode kao mehlem na otvorenoj rani.

Djedovi moji su trčali po tvojim mirisnim livadama. Rasli i svojim saburom iz svoje utrobe celičili bošnjački duh. Babovina si moja, pa danas kada pohodim kabure sojih predaka, iznad mezarja lebdi isti onaj duh duh bošnjastva i uliva mi snagu veću od mene same. Ja volim tvoje bašče i avlije, okićene ramazanskim sehurima i iftarima, bajramima, kurbanima i hidžretskim godinama kad uz otkucaje saza starog sazlije tijelo obuzme dert pa se čini da duša na trenutak otputuje do oblaka. Zato u akšame, kad ezani jedan iza drugog počnu pozivati na namaz, u svojoj žili kucavici osjetim isti onaj treptaj koji kaže: "Ovo je Bosna! Ovo je moja čaršija!"

/ Rahmetli Hadžem Hajdarevic

FACEBOOK

ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA
U ŠVEDSKOJ

WWW.IZB.SE

Media centar
Islamske zajednice u BiH

Radio

Novina

Preporod
ISLAMSKA
INFORMATIVNE
NOVINE

Agencija

Portal

Produkcija

islam.ba

BILTEN

Informativne novine
Islamske zajednice Bošnjaka u
Švedskoj

GLAVNI UREDNIK

Idriz-ef. Karaman,
glavni imam

IZVRŠNI UREDNIK

Nezir-ef. Špiodić

E-MAIL:

bilten@izb.se

WEB:

www.izb.se

IZDAVAČ:

Islamska zajednica Bošnjaka u
Švedskoj

SEKRETARIJAT

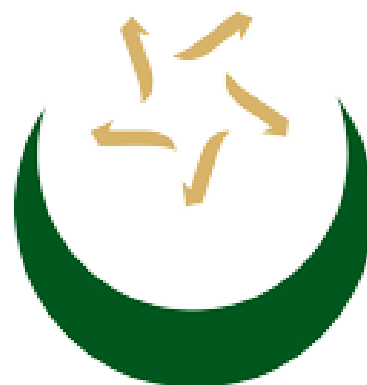
Mail: kontakt@izb.se

Tel: 0520-49 90 64

Mob: 0763-10 24 47

Adresa: BIS, Åkerssjövägen 10,
461 53 Trollhättan

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

1. MART

DAN NEZAVISNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

Ramazan
Mubarek
Olsun

